

Info

Caritas Hulpbetoon Info | nummer 20 | maart 2016

20

Editoriaal

Brussel, Pasen 2016

Beste schenker,

De aanslagen in Brussel in de Goede Week, het conflict in het Midden-Oosten, de maar niet eindigende economische crisis, de aanhoudende stroom vluchtelingen: 2016 is onder geen goed gesternte gestart.

En toch. En toch mogen we het er niet bij laten. Het zegel van de christen is de hoop. Paus Franciscus benadrukte in zijn Paashomilie de opdracht van elke christen om die hoop ook uit te dragen en gestalte te geven. Angst en lijden, armoede en vertwijfeling mogen niet het laatste woord hebben. Afwijzing en uitsluiting bieden geen oplossing. Alleen in verbondenheid en solidariteit kunnen we het tij keren.

'Toekomst maken we samen – ook als het moeilijk gaat' was het Leitmotiv van het Caritas-memorandum. Het blijft nog even actueel. Met Caritas Hulpbetoon trachten we het ook in praktijk te brengen: met kleine stapjes, maar gestaag bieden we kansen aan kwetsbare mensen om hun leven na een tegenslag terug in handen te nemen en op de rails te zetten.

Eén tegenslag veroorzaakt immers al gemakkelijk een sneeuwbaaleffect dat kan leiden tot onoverkoombare financiële problemen. Vaak ziek zijn, vormt een zware belasting voor wie moet rondkomen met het bestaansminimum, en een ziekenhuisopname kan voor wie het niet breed heeft het begin zijn van schulden die zich snel opstapelen.

Via de Crisisfondswerking geven we deze mensen een duw in de rug, en de kans op een nieuwe start. Ontstaan in Gent, beschikken we op dit moment eveneens over Crisisfondsen in Hasselt en Antwerpen, en staat Brugge in de steigers. De crisisfondswerking is daarmee uitgegroeid tot een hoeksteen van de werking van Caritas Hulpbetoon. En ze maakt dan ook jaarlijks het voorwerp uit van één van onze steunoproepen waarmee we bij u aankloppen.

We hebben uw steun immers broodnodig, om onze werking blijvend mogelijk te maken én om ze verder te blijven uitbouwen. Uw gift laat ons toe mensen die door brute pech kopje onder dreigen te gaan, in staat te stellen om toch het hoofd boven water te houden, en zo de hoop te zien weerkeren op een meer rooskleurige toekomst!

Mogen we ook ditmaal rekenen op uw steun? Van harte dank!

Dominic Verhoeven
Ondervoorzitter

Bruno Aerts
Voorzitter

**U kan uw bijdrage overmaken op rekeningnummer
BE80 7765 9023 3377 van de vzw Caritas Hulpbetoon.
Gelieve hiervoor gebruik te maken van de gegevens van het bijgevoegd
overschrijvingsformulier met vermelding 'NM 2016/1 – Crisisfonds'.
Voor elke gift vanaf 40 Euro per jaar, ontvangt u een fiscaal attest.**

***“Alleen in verbondenheid en solidariteit
kunnen we het tij keren”.***

© Layla Aerts

Met de hulpverlening via één van haar regionaal ingebodde Crisisfondsen verstrekt Caritas Hulpbetoon financiële hulp aan individuele personen en gezinnen die zich in uitzonderlijke materiële en/of financiële moeilijkheden bevinden, ongeacht levensbeschouwing, herkomst of welk ander onderscheidend criterium.

Het eerste Crisisfonds werd opgericht in de regio Gent. Sinds 2014 is er ook een Crisisfonds actief in Limburg, sinds 2015 in Antwerpen en dit jaar willen we deze aanpak ook uitbreiden naar de regio Brugge.

Tim en Lisa zijn een jong echtpaar, met een dochtertje van bijna twee en een zontje dat net geboren werd. Vanuit hun verleden zijn beide partners ernstig psychisch belast. Ze hebben naast psychosociale ondersteuning ook nog nood aan praktische hulp voor de organisatie van het gezin en hulp bij de opvoeding van de kinderen. Vanuit Jongerenwelzijn zal er gedurende het komende jaar ingestaan worden voor de kosten van een aantal dagen kinderopvang buitenshuis. Het echtpaar is in schuldbemiddeling, maar ook in budgetbeheer bij een CAW dat voortdurend optreedt als buffer naar de schuldbemiddelaar toe. De beschikbare middelen op een efficiënte manier herverdelen blijkt cruciaal te zijn. Zonder het budgetbeheer zou er in het gezin een volledige financiële chaos zijn. De jonge vader volgt momenteel een opleiding in de hoop nadien passend werk te kunnen vinden. Hij wordt daarin ondersteund door het CAW om het mogelijk te maken dat hij de opleiding afmaakt. Ook in de relatie van het koppel is er ondersteuning nodig. Het hoofddoel van de begeleiding is de opvoedingssituatie van de kinderen leefbaar houden en een gedwongen plaatsing vermijden. Familiehulp en kraamzorg zijn noodzakelijk in de verdere globale begeleiding van het gezin. Maar hiervoor is geen ruimte in de beschikbare middelen. Het crisisfonds nam voor een aantal maanden de kostprijs hiervan op zich.

© Isabelle Pateer, Otherweyes

Waarvoor dient de Crisisfondswerking?

De armoede, ook in onze 'rijke' Westerse wereld, neemt niet af. De inkomenskloof vergroot. De inspanningen die geleverd worden door de overheid slagen er niet in het effect van de opeenvolgende crisissen teniet te doen.

Ook al zijn we er ons van bewust dat een uiteindelijke en duurzame 'oplossing' enkel door structurele maatregelen zal kunnen bereikt worden, toch worden we ook in de onmiddellijkheid van alledag geconfronteerd met schrijnende situaties waar met een snelle en beperkte tussenkomst toch resultaat kan geboekt worden: wanneer mensen dreigen kopje onder te gaan omwille van tegenvallende omstandigheden. Het gaat om personen of gezinnen die als een koorddanser op de grens van het haalbare functioneren.

Het uitgangspunt in de samenleving is dat de mensen die door de mazen van het net vallen, moeten kunnen terugvallen op het leefloon van het OCMW, en dat dit ook geacht wordt te volstaan. Maar het leefloon ligt op zich al onder de armoedegrens. De minste tegenslag, een onverwachte uitgave is voldoende om deze mensen te doen wankelen. Een kleine en snelle tussenkomst kan dan echter voldoende zijn om hen toch 'op de koord' te houden.

Met onze crisisfondswerking richten we ons op deze doelgroep. Hopeloze situaties hebben recht op hoop. De blik van de ander appelleert ons, roept op tot menselijkheid en actie.

Hoe werkt een Crisisfonds?

We hanteren als belangrijk uitgangspunt dat een aanvraag om tussenkomst alleen maar kan gebeuren op verzoek van een erkende en professionele sociale dienst of instelling, die ook kan instaan voor de begeleiding van de hulpvrager(s). Wat deze diensten betreft denken we aan de sociale dienst van het CAW, een mutualiteit, een CLB, CIG, of enige andere sociale dienst of organisatie.

Aan mensen die in aanmerking menen te komen voor een tussenkomst van het Crisisfonds en rechtstreeks contact opnemen, vragen we daarom om eerst contact op te nemen met een sociale dienst in hun buurt. Deze dienst kan dan desgevallend een aanvraag indienen, volgens de gangbare procedure.

Welke criteria hanteren we?

De belangrijkste criteria bij de beoordeling van een aanvraag zijn de volgende:

- Het moet gaan om een acute, dringende noodsituatie, die dreigt te verergeren als er niet snel tussengekomen wordt. Het crisisfonds richt zich niet op structurele problemen.
- Alle andere mogelijke hulpbronnen (zoals vb. het OCMW) moeten zijn uitgeput, of zijn niet binnen een haalbaar tijdspectief realiseerbaar.

erking uitgelegd

- De tussenkomst moet kaderen in een globaal begeleidingstraject. Een slechte financiële situatie is immers zelden een op zich staand probleem. Schuldbemiddeling, (budget)-begeleiding, ... moeten het mogelijk maken om effectief aan het probleem te werken.
- De tussenkomst moet de personen in kwestie daadwerkelijk vooruit helpen. Zo heeft het geen zin één deurwaardersbeslag te voorkomen waar er drie of vier andere staan te wachten.
- En uiteraard moeten de toegekende gelden besteed

worden overeenkomstig de gemaakte afspraken.

Hoe wordt de beslissing genomen?

Elk regionaal crisisfonds beschikt over een eigen projectencommissie die op regelmatige basis samenkomt, de aanvragen bespreekt en een beslissing neemt over een eventuele tussenkomst. Daarna worden de beslissingen bekrachtigd op de Raad van Bestuur.

Tussenkomsten kunnen giften zijn, die uiteraard niet terugbetaald dienen te worden, ofwel renteloze leningen, die naarmate van de

mogelijkheden geheel of gedeeltelijk worden terugbetaald. Tenslotte kunnen tussenkomsten ook voorschotten zijn op te verwachten middelen. In dit geval vermijden we dat punctuele schulden ontstaan, die al te vaak een permanent karakter krijgen.

Waarvoor wordt een tussenkomst gevraagd?

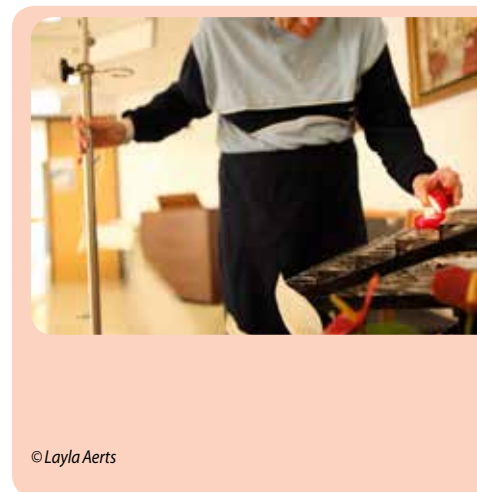
Drie grote categorieën van vragen kunnen worden onderscheiden:

Dossiers die betrekking hebben op medische en paramedische kosten staan bovenaan de lijst. Erg vaak wordt een tussenkomst gevraagd voor ziekenhuiskosten, soms ook voor (dure) medicatie, of voor hulpmiddelen (vb. een rolstoel).

Dossiers die verband houden met huisvesting komen op de tweede plaats. Hier gaat het onder meer om energiekosten, of om uitrustingsgoederen, zoals vb. een nieuw verwarmingstoestel (op de vooravond van de winter) of een ijskast (midden in de zomer, voor een moeder met jonge kinderen) of om een 'startpakket' tweedehands meubelen: vaak kleine bedragen, die mensen in armoede echter niet kunnen ophoesten...

Ilyana komt uit Bulgarije en woont al 10 jaar in België. Ze vond hier werk voor één jaar en werd ingeschreven in het vreemdelingenregister. Omdat haar tewerkstelling echter niet verlengd werd, kreeg ze ook geen nieuw bewijs van inschrijving. Bijgevolg werd ze ook geschrapt uit het rijksregister. Na een tweekant jaren vond ze opnieuw werk en kon ze terug ingeschreven worden in het vreemdelingenregister. In de zomer van vorig jaar wordt ze ziek en valt ze terug op een ziekte-uitkering. Na een vijftal maanden blijkt echter dat er een probleem is met haar verzekeraar voor medische zorgen en dat de mutualiteit niet langer kan tussenkomen. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat Ilyana van eind 2013 tot midden 2014 geschrapt werd uit het vreemdelingenregister. Omdat ze in die tijd geen werk had, werden er geen sociale bijdragen betaald. Aangezien ze in België verbleef werden er ook in Bulgarije geen sociale lasten betaald. Bovendien zou ze de ten onrechte gekregen betalingen vanuit de mutualiteit moeten terugbetalen. De enige oplossing bestaat erin om de verplichte ziekteverzekeringsbijdrage van vorig jaar (2015) en van dit jaar (2016) te betalen. Ilyana heeft onvoldoende middelen om deze sommen te betalen. Ook stelt ze nu nodige medische zorgen uit, waardoor ze wellicht langer arbeidsongeschikt blijft. Het Crisisfonds nam de kosten voor de ziekteverzekering op zich.

© Layla Aerts

© Layla Aerts

Paul is 56 jaar en weduwnaar. Hij is al jaren invalide aan de onderste ledematen en werd jaren geleden erkend als blijvend arbeidsongeschikt. Hij staat onder collectieve schuldbemiddeling en zal nog gedurende vijf jaar schulden moeten afbetalen. Hij krijgt dus maar een deel van zijn invaliditeitsuitkering om in zijn levensonderhoud te voorzien. Daarvan moet hij ook nog onderhoudsgeld betalen voor een dochter uit een vorige relatie. Van het OCMW kreeg hij kosteloos een woning ter beschikking. Bij het VAPH werd een aanvraag ingediend voor een tegemoetkoming bij de aankoop van een antidecubitusmatras. Het VAPH was echter van oordeel dat de noodzaak van een dergelijke matras niet werd aangetoond, omdat de beperkingen van Paul hem er niet toe verplichten om continu het bed te houden. Vanuit de begeleidende dienst vindt men het toch raadzaam dat Paul over een degelijke matras zou kunnen beschikken. Er werd al gezorgd dat er beneden een bed kon gezet worden, zodat Paul de steile trap niet meer op en af moet. Maar geld voor een matras is er niet voor handen. Het Crisisfonds kwam tussen in de aankoop van een matras.

